

Oktober 1833 var den næstsidste af vore borgerlige Straffeløve om Vold. Den Gang man skred til at indføre de skærpede Straffe, som findes i denne Forordning, endte man ikke alene sine Overvejelser deraf med ikke at indføre nogen som helst legemlig Straf i Forordningen, men i de Overvejelser, som førte til Forordningen, var der ikke med et Ord Tale om den Mulighed at indføre Pryglestraf. Det ser man saavel af de Bemærkninger, hvormed Forordningen ledsages, som af de Betragtninger, hvormed den ledsagedes, da den udkom. Det har den Gang ikke været mindste Tale om at indføre Pryglestraf, da man fandt, der var Trang til en skærpet Straf for Vold. Altsaa den Gang, for 70 Aar siden, i en Periode, da Prygl blomstrede over det hele Land, da var man naaet til Erkendelse af, at det ikke var en Straf, der var egnet til at være Led i den borgerlige Straffelovgivning. Skulde det virkelig være muligt, at Lovgivningsmagten nu, i dette Aar, var gaaet saadan tilbage i Erkendelse af Straffens Ojemed og af Samfundets Tarv, at man vendte tilbage til en Betragtning, der var ringere end den, man var naaet til for 70 Aar siden. Det tror jeg dog ikke muligt.

Men er dette Lyset paa et Forslag om at indføre Prygl, naar man ser ud fra Forordningen af 4. Oktober 1833, saa faar man jo det samme Lys, naar man ser paa det ud fra den senere Udvikling. Den 7. Maj 1881 gav vi en Straffelov for Krigsmagten, hvori vi afskaffede Pryglestraffen for Hær og for Flaade. Hvis vi nu vilde indføre Pryglestraf for civile, vilde der jo være en fuldstændig Nødvendighed for, at vi gjorde dette Skridt tilbage og genindførte den i Hær og Flaade. Voldshandlinger mod sagesløs Mand og de andre Forseelser, som man her tænker paa at straffe med Pryglestraf, kunne begaaes af uniformerede som af civile, og hvis vi virkelig vare komne tilbage til en Betragtning, som tilhører en langt fjernere Fortid end den Tid, da vi vedtog Straffeloven for Krigsmagten, vilde vi jo være nødsagede til nu at forandre, hvad vi den Gang vedtoge for Hæren og Flaaden. Det var ikke noget lidet overvejet Skridt, vi foretog i 1881. Det var længe overvejet, og det var Fruften af Bestræbelser gennem omtrent et Slægtled, som førte til, at vi afskaffede Legemstraf for Hæren og Flaaden. Men det maatte vi gøre om, hvis vi nu indførte den for civile. Ogsaa den Betragtning forekommer mig med

Nødvendighed at maatte føre til, at det er en Umulighed at gaa til Indførelse af Pryglestraf i det Aar, hvori vi befinde os.

Stiller Pryglestraffens Indførelse i almindelig borgerlig Straffelovgivning sig saaledes i Belysning af vor hidtidige Lovgivning, vil jeg sige, at den stiller sig ikke væsentlig anderledes, naar vi spørge om dens Indførelse i Tvangsarbejdsanstalterne. Det er to selvstændige Spørgsmaal, det erkender jeg; men man vil finde, at det er lige saa stridende mod den Udvikling, som vi bevidst have fulgt hidtil, hvis man nu vil indføre Prygl i Tvangsarbejdsanstalterne. Man tænker ikke altid paa, hvilke Samfundstilstande, hvilke Sæder, hvilken Opfattelse, der har hersket hos os for blot nogle faa Slægtled siden. I denne Henseende, over for Opfattelsen om Prygl, er der sket en Forandring i Tilstanden, som man nu ikke lettelig gør sig bevidst. Det er i Virkeligheden saaledes, at det Arrestreglement, fra hvilket man nu skulde overføre Pryglene til Tvangsarbejdsanstalterne, er udgaaet fra en Tænkemaade, en Opfattelse og Tilstande, der er totalt forskellige fra de nuværende. Den Gang pryglede man overalt, man pryglede i Hjemmet, man pryglede i Skolen, man pryglede Tjenestefolk, man pryglede paa ethvert Sted, hvor der skulde udøves en Myndighed. Det hænder somme Tider, at der udgives historiske Erindringer, der ere skrevne med det Formaal at belyse de større Begivenheder, men kun giver et svagt Bidrag hertil, men som derimod, skrevne som de ere under Opfattelsen af de Forhold, man da levede under, kaste et mærkværdig klart Lys paa andre Punkter i disse Henseender; bliver et Kildeskrift af Rang. Jeg kunde have lyst til at nævne et saadant Skrift, der i Henseende til Brugen af Prygl kaster et klart Lys paa Tilstanden for et Par Slægtled siden. Det er Oberst Barth's Erindringer. Hans Levetid er ikke længer tilbage, end han var med i den 3-aarige Krig, adskillige kende ham fra den Barth'ske Sæddel. Hans Erindringer give en tydelig Forestilling om, i hvilken Grad man den Gang pryglede. Et Sted i sine Erindringer gør han den meget træffende Bemærkning, at man taler tidt med Medlidenhed paa den ene Side og med Håd paa den anden — i begge Henseender med nogen Ret — om de Prygl, der bleve tildelte Hoveriarbejdene. Men man tænker ikke paa, at den Gang pryglede man over det hele Land, man pryglede store og man pryglede smaa. Han fortæller f. Eks., at medens han var